

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **N. a. s., T.** IČO: X., zast. JUDr. P. M., advokátom, D. proti žalovanému **O. S., spol. s r. o., K.** IČO: X., zast. JUDr. M. P., advokátom, **V. o zaplatenie 497 908,78 € (15 000 000 Sk) a uverejnenie ospravedlnenia**, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. novembra 2009, č. k. 28 Cb 102/2002-380, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. novembra 2009, č. k. 28 Cb 102/2002-380 v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 19. novembra 2009, č. k. 28 Cb 102/2002-380 rozhodol tak, že žalobca má právo do 15 dní od právoplatnosti rozsudku uverejniť formou platenej inzercie na trovy žalovaného, v denníku S. ospravedlnenie v rozsahu 1/4 strany A3 v tomto znení:

„nadpis: Ospravedlnenie spoločnosti N. a.s.

text: V dňoch 18. 04. 2002, 25. 04. 2002, 10. 05. 2002 a 24. 05. 2002 bola v denníku S. uverejnená na objednávku spoločnosti O. S., spol. s r. o., IČO: X., G., klamlivá porovnávacía reklama. Táto reklama poškodzovala spoločnosť N. a. s., najmä tým, že obsahovala nepravdivé údaje o cenách tovarov predávaných spoločnosťou N. a. s. Svojím konaním sme šírili klamlivú reklamu a poškodili sme dobrú povest' spoločnosti N. a. s., za čo sa jej ospravedľujeme.

podpis: O. S., spol. s r. o.”

Žalovaného tiež zaviazal zaplatiť žalobcovi 331 939,19 € (10 000 000,-- Sk) a na účet právneho zástupcu žalobcu trovy konania v sume 13 037,53 € (392 768,63 Sk) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 18. decembra 2007, č. k. 1 Obo 119/2006 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. septembra 2005, č. k. 28 Cb 102/2002-284 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal so skutočnosťou zlúčenia spoločnosti N., spol. s r. o. so spoločnosťou N., a. s. Ako žalobca mal byť správne v záhlaví rozsudku označený N., a. s. so sídlom T. a nie N., spol. s r. o. Výrok rozsudku, týkajúci sa práv žalobcu uverejniť ospravedlnenie v denníku S. na účet žalovaného, je nevykonateľný z dôvodu, že osoba oprávnená zverejniť toto ospravedlnenie je uvedená spoločnosť N., spol. s r. o., ktorá zanikla výmazom z obchodného registra.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súd pokračoval v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu podľa ustanovenia § 107 ods. 4 O. s. p. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. v Bratislave odd. Sa, vložka č. X/B, o zápise žalobcu, mal súd za preukázané, že obchodná spoločnosť N., spol. s r. o. bola zrušená bez likvidácie zlúčením s obchodnou spoločnosťou N. H., a. s., ktorá dňom 9. septembra 2005 zmenila obchodné meno na N., a. s., a aj svoje sídlo.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní, návrhu sčasti vyhovel a o náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

Žalobca podal odvolanie proti rozsudku v časti jeho výroku o náhrade trov konania z dôvodu, že súd prvého stupňa v tomto rozsahu vec nesprávne právne posúdil v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.

Žalobca v odvolaní uviedol, že v rámci konania na súde prvého stupňa si uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 39 112,61 €. S poukazom na ustanovenie § 142

O. s. p. však súd žalobcovi priznal náhradu trov konania iba vo výške 13 037,53 € s odôvodnením, že žalobca mal vo veci úspech približne v 2/3, z čoho odpočítal jeho neúspech v 1/3. Preto priznaná náhrada trov konania predstavuje 1/3 náhrady uplatnenej žalobcom, všetko s odkazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia, ak mal účastník vo veci úspech iba čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí.

Žalobca má za to, že súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní o náhrade trov konania nevzal do úvahy dve podstatné okolnosti.

Prvou okolnosťou je tá, že žalobca mal úspech vo väčšej miere, než 2/3. Súd prvého stupňa pri posudzovaní úspechu celkom zjavne vychádzal iba z toho, že žalobca žiadal peňažné zadosťučinenie v sume 15 000 000,-- Sk, súd mu ale priznal zadosťučinenie iba v sume zodpovedajúcej 10 000 000,-- Sk. Žalobca však okrem zadosťučinenia žiadal aj uverejnenie ospravedlnenia. V tomto ohľade mal žalobca úspech v plnom rozsahu. Pri posudzovaní úspechu alebo neúspechu žalobcu, tak treba podľa jeho názoru priznanie nároku na uverejnenie ospravedlnenia taktiež pripočítať k úspechu žalobcu. Žalobca tak mal celkový úspech v časti uverejnenia ospravedlnenia a čiastočný, 2/3 úspech ohľadne priznania peňažného zadosťučinenia, t. j. v druhej časti žalobcom požadovaného petitu. Z tohto hľadiska je možné povedať, že žalobca nemal úspech iba v pomerne nepatrnej časti (1/6 návrhu). Vzhľadom na uvedené, mal súd prvého stupňa priznať žalobcovi náhradu trov konania v plnej miere podľa ustanovenia § 142 ods. 3 O. s. p. Žalobca má tiež za to, že ust. § 142 ods. 3 O. s. p. je druhou okolnosťou, ktorú súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní o náhrade trov konania nevzal do úvahy, a to že v konkrétnom prípade, či súd vôbec prizná žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a ak áno, v akej výške, výslovne záviselo od uváženia súdu. Žalobca poukázal na to, že zákon nestanovuje žiadne objektívne kritériá na priznanie peňažného zadosťučinenia. Súd prvého stupňa mal priznať žalobcovi náhradu trov konania v celej uplatnenej výške, nakoľko jeho úspech vo veci závisel iba od uváženia súdu. Z uvedených dôvodov žalobca preto navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že prizná žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 39 112,61 €.

Žalovaný vo svojom stanovisku k odvolaniu žalobcu nesúhlasí s tým, že žalobca mal vo veci neúspech len nepatrný, a preto mu patrí náhrada trov právneho zastúpenia v plnej

výške. Má za to, že priznanie zadosťučinenia v peniazoch iba vo výške 2/3 z celkovo požadovanej sumy 497 908,78 € rozhodne nemožno považovať ako nepatrný neúspech vo veci. Rovnako sa žalovaný nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že náhrada trov konania v plnej výške by mala žalobcovi patriť aj vtedy, ak rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu. Zdôraznil, že ani jeden zo súdov (prvostupňový ani odvolací), ktorí túto vec prejednávali, sa v doterajšom priebehu konania žiadnym spôsobom nevyjadrili ku skutočnostiam, ktoré žalovaný uviedol vo svojom odvolaní zo dňa 15. 02. 2006 proti pôvodnému prvostupňovému rozsudku zo dňa 13. 09. 2005, č. k. 28 Cb 102/2002-284. Žalovaný je toho názoru, že na zrušenie pôvodného prvostupňového rozhodnutia uznesením odvolacieho súdu zo dňa 18. 12. 2007, č. k. 1 Obo 119/2006 existovalo v tom čase skutočne mnoho dôvodov, a nielen ten, že došlo v rozsudku k nesprávnemu označeniu žalobcu ako účastníka konania. Všetky dôvody rozviedol podrobne vo svojom prvom odvolaní proti pôvodnému prvostupňovému rozsudku. Na základe týchto dôvodov navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť.

Proti rozsudku v časti jeho výroku, ktorým súd žalobe vyhovel, sa odvolal žalovaný predovšetkým z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O. s. p. Žalovaný v odvolaní namietal, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je podľa jeho názoru jednoznačne v príkrom rozpore s požiadavkami obsiahnutými v ustanovení § 157 O. s. p., keďže neuvádza absolútne žiadne dôvody, na základe ktorých mal prvostupňový súd za to, že žalovaný zasiahol do dobrého mena žalobcu, že jeho porovnávacía reklama bola klamlivá, ďalej čo ho viedlo k tomu, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi zadosťučinenie v peniazoch vo výške 497 908,78 € a uložil mu povinnosť zverejniť ospravedlnenie sa žalobcovi v denníku S.. Výroková časť napadnutého rozsudku tak nemá absolútne žiadnu oporu v jeho odôvodnení. Týmto postupom prvostupňového súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Žalovaný zdôraznil, že konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia riadne odôvodniť (III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03).

Žalovaný má za to, že prvostupňový súd v napadnutom rozsudku odôvodnil iba svoj postup s ohľadom na odstránenie nedostatkov výslovne vytýkaných v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. decembra 2007, č. k. 1 Obo 119/2006, ktorým bol v celom rozsahu zrušený pôvodný rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. septembra 2005, č. k. 28 Cb 102/2002-284, vydaný v tejto právnej veci. Žalovaný uvádza, že nakoľko pôvodný rozsudok prvostupňového súdu bol zo strany odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušený, právne neexistuje. Nie je preto podľa jeho názoru možné sa na neho nijakým spôsobom odvolávať, a ani ho použiť ako odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Jediné v súčasnosti platné rozhodnutie v danej právnej veci je napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, vydaný 19. novembra 2009 pod č. k. 28 Cb 102/2002-380, ktorý však jednoznačne nespĺňa zákonné náležitosti rozsudku vyžadované ustanovením § 157 O. s. p. Takýmto postupom súdu sa žalovanému ako účastníkovi konania odňala možnosť podať kvalifikované odvolanie. Rozhodnutie, v ktorom absentuje riadne odôvodnenie v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., je navyše treba považovať za nezákonné a za právne nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

S ohľadom na podaný návrh, doterajší priebeh konania a výrokovú časť napadnutého rozsudku, má žalovaný ďalej aj za to, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podrobnejšiu špecifikáciu týchto odvolacích dôvodov a ich vecné vymedzenie však žalovaný neposkytol z objektívnych dôvodov, nakoľko považuje napadnutý rozsudok za také rozhodnutie, v ktorom absentuje náležité odôvodnenie v rozsahu vyžadovanom ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.

Žalovaný ďalej v odvolaní vytkol súdu prvého stupňa aj to, že okrem vád uvedených vyššie, napadnutý rozsudok obsahuje vo výrokovej časti aj nesprávne označenie žalovaného. Vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, týkajúcej sa textu ospravedlnenia, je totiž žalovaný špecifikovaný pomocou nesprávnej adresy jeho sídla. Žalovaný mal sídlo na G., ktorá je v napadnutom rozsudku uvedená, v čase od 15. decembra 2003 do 5. mája 2006. V čase, kedy malo podľa názoru prvostupňového súdu dôjsť k zásahom do dobrého mena žalobcu, mal žalovaný sídlo na adrese N.

Z uvedených dôvodov navrhuje žalovaný rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uznáva, že rozhodnutie súdu prvého stupňa obsahuje iba stručné odôvodnenie, v ktorom sa súd zameral predovšetkým na odvolacím súdom vytknutý nedostatok konania na súde prvého stupňa, t.j., že súd mal konať s univerzálnym právnym nástupcom žalobcu a so skutočnosťou právneho nástupníctva sa mal vysporiadať v rámci konania. Má však za to, že žiadne nové dokazovanie vykonané nebolo. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v ostatnom rozsahu, čo sa týka dôkazov, vykonaných a skutkových zistení, urobených v rámci „pôvodného“ konania pred súdom prvého stupňa sa súd stotožnil so závermi uvedenými v „pôvodnom“ rozsudku Krajského súdu v Bratislave. Tieto závery odvolacím súdom spochybnené neboli a i keď de iure rozsudok bol zrušený, nie je ho možné považovať za neexistujúci, ako to tvrdí žalovaný. De facto toto rozhodnutie existuje, bolo riadne vydané, je a aj bude súčasťou spisového materiálu. Žalovaný sa môže kedykoľvek s týmto rozhodnutím oboznámiť, a preto rozhodne nedošlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom. Z tohto pohľadu požiadavka žalovaného, aby novo vydané rozhodnutie súdu obsahovalo aj odôvodnenie už raz obsiahnuté v pôvodnom rozhodnutí súdu prvého stupňa, obsahovalo aj argumenty odvolacím súdom nespochybnené, je podľa žalobcu vyjadrením prílišného formalizmu.

Pokiaľ ide o nesprávne označenie žalovaného vo výrokovej časti rozhodnutia, podľa žalobcu ide o zrejmu nesprávnosť, ktorú je možné kedykoľvek odstrániť postupom podľa § 164 O. s. p. Z uvedených dôvodov žalobca navrhuje rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v medziach dôvodov odvolaní a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky

právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Súd prvého stupňa však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Iba takéto rozhodnutie je odvolacím súdom preskúmateľné a účastníkom umožňuje posúdiť postup súdu.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa v ďalšom konaní po odstránení odvolacím súdom vytknutých nedostatkov podmienok konania žalobe na základe vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní sčasti vyhovel bez toho, že by vôbec uviedol vecné dôvody,

pre ktoré rozhodol tak, že žalovaný zasiahol do dobrého mena žalobcu, tým že jeho porovnávacía reklama bola klamlivá. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé ani to, čo viedlo súd k tomu, že rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zadosťučinenie v peniazoch vo výške 497 908,78 €, ako aj o povinnosti zverejniť ospravedlnenie sa žalobcovi v denníku S.. Výroková časť napadnutého rozsudku v zmysle uvedeného nemá žiadnu oporu v jeho odôvodnení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia iba konštatuje, že k záverom uvedeným vo výroku rozhodnutia dospel z vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní a v nadväznosti na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. decembra 2007, č. k. 1 Obo 119/2006, ktoré však pre zistené vady konania, spôsobujúce zmätočnosť rozhodnutia, sa vecnou správnosťou pôvodného rozsudku súdu prvého stupňa nezaoberalo.

Pretože napadnutým rozhodnutím súd prvého stupňa nedal odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, nemožno ho považovať za také, ktoré zodpovedá požiadavke plnej realizácie základného práva účastníka na spravodlivý proces.

Uvedeným postupom súd prvého stupňa obmedzil tak žalovaného v jeho práve na spravodlivé konanie a pri podaní opravného prostriedku vo vzťahu k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho mu odňal možnosť konať pred súdom. Odvolanie žalovaného, podané z tohto dôvodu, je preto opodstatnené.

Keďže predmetom tohto odvolacieho konania nie je pôvodné rozhodnutie súdu prvého stupňa, vydané v predmetnej veci, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky preto neprislúcha zaoberať sa jeho vecnou správnosťou tak, ako to navrhuje žalovaný.

Vzhľadom na uvedené zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Bratislave v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že ak rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, v takom prípade sa náhrada trov posudzuje podľa § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré ustanovenie treba v pomere k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. považovať za lex specialis a vo vzájomnom vzťahu týchto dvoch ustanovení platí všeobecné pravidlo, podľa ktorého má špeciálna úprava prednosť pred všeobecnou úpravou (lex specialis derogat legi generali). Pre tento dôvod je i odvolanie žalobcu dôvodné.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 8. decembra 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová